

25.2.2020

EOAK/3445/2019

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Elina Castrén

MAAHANMUUTTOVIRASTON KÄSITTELYAIKA

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Maahanmuuttoviraston menettelyä hänen miehensä oleskelulupahakemuksen käsittelyssä. Oleskelulupahakemus on tullut vireille Suomen Abujan edustustossa 13.2.2017 ja päätös annettiin tiedoksi edustustossa 21.11.2017. Käsittelyaika ylitti lain mukaisen enimmäiskäsittelyajan 8 päivällä.

Kantelija arvostelee Maahanmuuttoviraston menettelyä ja epäilee, ettei virastossa ehditä perehtymään riittävän hyvin jokaiseen hakemukseen. Kantelija katsoo, että Maahanmuuttoviraston, hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset loukkaavat heidän oikeuttaan elää perheenä.

Kantelija katsoo, ettei menettely ole ollut lain mukaista.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Maahanmuuttoviraston selvitys. Saadussa selvityksessä todetaan muun muassa seuraavaa:

Hakija vireytti oleskelulupahakemuksen Suomen Abujan edustustossa 13.2.2017. Hakemuksen perusteena oli avioliitto Suomen kansalaisen kanssa. Hakijalle pidettiin suullinen kuuleminen edustustossa samana päivänä. Maahanmuuttovirasto aloitti hakemuksen käsittelyn 8.8.2017 lähettämällä kantelijalle lisäselvityspyynnön. Maahanmuuttovirasto teki kielteisen päätöksen 15.11.2017 ja se annettiin hakijan edustajalle tiedoksi Suomen Abujan edustustossa 21.11.2017.

3 RATKAISU

Katson Maahanmuuttoviraston menetelleen lainvastaisesti kantelijan perheenjäsenen oleskelulupahakemuksen käsittelyssä. Maahanmuuttoviraston käsittelyaika ylitti ulkomaalaislain 69 a §:ssä säädetyn 9 kuukauden määräajan.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

Ulkomaalaislain 69 a §:n mukaan perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa päätös voidaan antaa tiedoksi myöhemmin. Poikkeukselliset olosuhteet asian käsittelyn aikana voivat tarkoittaa esimerkiksi poikkeuksellisen vaikeaa tapausta, ulkomailla tapahtuvan suullisen kuulemisen vaatimaa poikkeuksellisen pitkää aikaa taikka lisäselvitysten tai lausuntojen hankkimista. Lisäselvitysten ja lausuntojen hankkimista voidaan pitää poikkeuksellisina olosuhteina vain, jos kyseessä on tavallisesta asian selvittämisestä poikkeava, laajempi tai vaivalloisempi lisäselvityksen tai lausunnon hankkiminen.

Kantelijan jättämän oleskelulupahakemuksen käsittelyaika on ylittänyt laissa säädetyn käsittelyajan 8 vuorokaudella.

Asiassa ei ole esitetty tai ilmennyt sellaisia poikkeuksellisia olosuhteita, joiden perusteella käsittelyajan ylitykselle, olisi lain mukainen syy.

Maahanmuuttovirasto on selvityksen mukaan jo pidemmän aikaa kiinnittänyt erityistä huomiota perhesideperusteisten oleskelulupahakemusten käsittelyaikoihin. Perhetulosalueella rekrytoitiin lisää henkilöstöä vuonna 2018 ja sen toimintaa tehostettiin. Maahanmuuttovirasto katsoo selvityksessään, että enimmäiskäsittelyajan ylitys on kiistaton, mutta ajallisesti lyhyt erityisesti suhteutettuna enimmäiskäsittelyajan kokonaispituuteen. Käsittelyajan ylitys johtui perhetulosalueen yleisestä hakemusruuhkasta.

Olen useissa päätöksissäni huomauttanut Maahanmuuttovirastoa siitä, ettei hakemuksia ole käsitelty ilman aiheetonta viivytystä tai lainmukainen enimmäiskäsittelyaika on ylitetty (esimerkiksi päätökset EOAK 155/2019, EOAK 2222/2019, EOAK 2480/2019, EOAK 3309/2019, EOAK 4409/2019 ja EOAK 3959/2019). Samaan asiaan on kiinnitetty huomiota useissa apulaisoikeuskanslerin päätöksissä (mm. 28.5.2018 annettu päätös OKV/1166/1/2017 ja 5.9.2019 annettu päätös OKV 1289/1/2018).

Olen lisäksi useita kertoja kiinnittänyt Maahanmuuttoviraston huomiota siihen, ettei viranomaisen organisaatioon tai resursseihin liittyvillä syillä voida perustella poikkeamista laissa säädetystä enimmäiskäsittelyajoista tai siitä, mitä perustuslain, ulkomaalaislain ja hallintolain säännökset edellyttävät viivytyksettömältä käsittelyltä.

Tässä ratkaisussa ei ole tutkittu sitä, onko Maahanmuuttovirasto selvittänyt ja tutkinut asiaa riittävästi ja päätenyt oikeaan ratkaisuun. Asia on käsitelty hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Oikeusasiamies ei voi myöskään kumota tai muuttaa muiden viranomaisten tai tuomioistuimien päätöksiä.

4 TOIMENPITEET

Saatan Maahanmuuttoviraston tietoon edellä selostetun käsitykseni oleskelulupahakemuksen käsittelyn lainvastaisesta viivästyisestä. Tässä tarkoituksessa lähetän Maahanmuuttovirastolle jäljennöksen tästä päätöksestäni.